

د جنگ سردی

«روسیه و کره شمالی و تأثیر آن بر منطقه»

امنیتی ضعیف‌تر جایگزین شد.

چئونگ سئونگ چانگ، تحلیلگر اندیشکده سجونگ کره جنوبی در این باره در آسوشیتدپرس نوشته است: «زبان و ادبیات به کاررفته در توافق مشابه توافق سال ۱۹۶۱ شوروی و کره شمالی است و باید آن را واکنشی به پیمان دفاعی آمریکا و کره جنوبی دانست. مسکو و پیونگ‌یانگ می‌خواهند کانال‌هایی برنامه‌ریزی شده برای همکاری داشته باشند تا در مواجهه با تهدید یک حمله نظامی احتمالی آماده باشند.» به باور او، «کره شمالی و روسیه اتحاد نظامی دوره جنگ سرد خود را به‌طور کامل احیا کرده‌اند.»

گروهی دیگر از تحلیلگران کمی محتاط‌تر به ماجرا نگاه می‌کنند و معتقدند انتخاب واژه‌ها در توافق مسکو و پیونگ‌یانگ به‌گونه‌ای است که پای طرف دیگر را به‌طور اتوماتیک به جنگ باز نکند. هیوجین چا، استاد علوم سیاسی و پژوهشگر مؤسسه مطالعات سیاسی Asan می‌گوید: «زبان توافق محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کند و دو کشور به چیزی متعهد شده‌اند که در واقع از پتانسیل واقعی و عملی آن‌ها در یک درگیری احتمالی کمتر است.» این پژوهشگر باور دارد سطح روابط روسیه و کره شمالی به‌رغم پیشرفت‌های اخیر هنوز تفاوت محسوسی با روابط آمریکا و کره جنوبی دارد که در آن آمریکا نیروی نظامی در خاک کره جنوبی مستقر کرده، به‌طور گسترده به سنول تسلیحات می‌فروشد و مستمراً آزمایش‌هایی مشترک با ارتش کره جنوبی برگزار می‌کند.

براساس این نوع نگاه، اشاره به قوانین داخلی کشورها و منشور سازمان ملل در متن این توافق، می‌تواند نشان‌دهنده تلاش روسیه برای محدود کردن تعهد دفاعی خود به شرایطی خاص باشد؛ روسیه می‌خواهد صرفاً زمانی که مشخصاً کره شمالی آغازگر حمله نبوده باشد، حمله به کره شمالی از نظر قانونی در روسیه به‌عنوان جنگ شناخته شود و دفاع روسیه از کره شمالی از سوی سازمان ملل توجیه‌پذیر باشد، متعهد به دخالت نباشد.

به هر صورت، هر دو برداشت از توافق اخیر بر سر این نکته اتفاق نظر دارند که توافق مسکو و پیونگ‌یانگ به معنای یک جهش در همکاری‌ها میان دو کشور است و ریسک افزایش کمک‌های نظامی کره شمالی به روسیه در

جنگ اوکراین و همچنین انتقال تکنولوژی‌های نظامی روسیه به کره شمالی را در پی دارد. این دو مسئله برای کشورهای همسایه کره شمالی از جمله کره جنوبی و ژاپن حتی نگران‌کننده‌تر از تعهد به حمایت نظامی در صورت جنگ است.

پوتین، روز پنجشنبه گفت که توافق برای کمک نظامی «تنها مربوط به زمانی است که تجاوز نظامی علیه یکی از طرف‌ها اتفاق افتاده باشد». او همچنین افزود که سنول در صورتی که برنامه‌ای برای حمله به پیونگ‌یانگ ندارد «نباید نگران این توافق باشد.»

براساس قطعنامه‌های سازمان ملل متحد، هرگونه انتقال تکنولوژی‌های نظامی به کره شمالی ممنوع است اما پوتین در صحبت‌های خود اعلام کرد که روسیه گزینه توسعه همکاری‌های فنی و نظامی را کنار نخواهد گذاشت. او همچنین تحریم‌ها علیه جمهوری دموکراتیک خلق کره را «ابزار هژمونی غرب» توصیف کرد و بازنگری درباره آن‌ها را ضروری دانست: «پیونگ‌یانگ حق دارد اقداماتی منطقی برای توسعه توان دفاعی، حفظ امنیت ملی و همچنین حفاظت از استقلال خود انجام دهد.»

سنول خیلی زود به توافق کره شمالی و روسیه واکنش نشان داد و اعلام کرد آن را تهدیدی برای امنیت ملی خود می‌داند. چانگ هو جین، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور کره جنوبی روز پنجشنبه گفت که در واکنش به این توافق «تجدیدنظر در زمینه ارسال تسلیحات به اوکراین» را در نظر خواهد گرفت. دفتر رئیس‌جمهور کره جنوبی نیز روز جمعه گنورگی زینوویف، سفیر فدراسیون روسیه در سنول را احضار کرد و خواستار «توقف فوری» همکاری‌های نظامی مسکو و پیونگ‌یانگ شد.

همکاری نظامی شامل چه مواردی خواهد بود؟

کشورهای غربی از جمله ایالات متحده مدعی هستند که روسیه در حال حاضر مهمات شامل گلوله‌های توپ و موشک‌های بالستیک از کره شمالی دریافت می‌کند و قرار است تکنولوژی‌هایی را به پیونگ‌یانگ انتقال دهد که خطر برنامه هسته‌ای و برنامه موشکی کره شمالی را به طور جدی افزایش خواهد داد.

براساس متن منتشرشده از سوی خبرگزاری رسمی

کره شمالی، در مسیر اجرای این توافق دو طرف گام‌هایی را در مسیر توانایی‌های دفاعی مشترک برخواهند داشت که به‌طور دقیق در متن به جزئیات آن اشاره نشده است. این مسئله می‌تواند شامل رزمایش‌های مشترک، آموزش‌های نظامی و حتی حضور نظامی روسیه در کره شمالی باشد.

در توافق همچنین آمده است که دو طرف باید برای برپایی یک «نظم جدید چندقطبی در جهان» تلاش کنند که مشخص نیست به چه صورت خواهد بود.

آنکتیک پاندا، تحلیلگر اندیشکده کارنگی نوشته است: «براساس منطق، کره شمالی و روسیه جزئیات زیادی را از همکاری‌های نظامی خود آشکار نخواهند کرد و اجازه نخواهند داد آمریکا و متحدانش از زیر و بم همکاری‌ها آگاه شوند.»

جنبه‌های اقتصادی توافق روسیه و کره شمالی

برای کره شمالی که تحت تحریم‌های سازمان ملل متحد قرار دارد، جنبه‌های اقتصادی همکاری با روسیه اهمیت بسیار زیادی دارد. پیونگ‌یانگ به غذا، مواد اولیه صنایع و کالاهای اساسی دیگر نیاز دارد و در مقابل می‌تواند نیروی کار و برخی نیازهای دفاعی روسیه در جنگ با اوکراین را تأمین کند. در صورتی که روسیه اجازه دهد کارگران کره شمالی به روسیه بیایند و کار کنند، این برای کره شمالی یک منبع تأمین ارز هم خواهد بود.

به گفته پوتین، حجم تجارت روسیه و کره شمالی طی سال گذشته ۹ برابر شده اما از نگاه دو طرف این حجم هنوز بسیار اندک است و می‌تواند رشد قابل توجهی داشته باشد.

آیا چین باید نگران باشد؟

در عرصه جهانی، چین تلاش کرده خود را به‌عنوان کشوری صلح‌جو که مخالف تقسیم جهان به اردوگاه‌های متخاصم است، معرفی کند. هم‌زمان چین، آمریکا را به ایجاد ائتلاف‌هایی متهم کرده که جهان را به سمت یک جنگ سرد جدید سوق می‌دهد.

پیمان دفاعی روسیه و کره شمالی که خواستار کمک نظامی فوری دو کشور به یکدیگر در صورت وقوع جنگ است، دقیقاً همان نوعی از بلوک‌سازی است که چین آمریکا را به آن متهم کرده است. نزدیک‌ترین شرکای چین در منطقه، یعنی روسیه و کره شمالی، اکنون کشورهایی هستند که خطر رویارویی به سبک جنگ سرد را در شمال شرق آسیا افزایش می‌دهند.

این پیمان از یک جنبه دیگر با نمایش مثلث چین - کره شمالی - روسیه به‌عنوان محوری در برابر غرب برای چین در در سر ایجاد می‌کند. یون سان، مدیر برنامه چین در مرکز استیمسون می‌نویسد: «پکن با دقت بسیار از ظاهر شدن به‌عنوان یک ضلع از محور چین - روسیه - کره شمالی خودداری کرده است. چین می‌خواهد گزینه‌های خود را ساز نگه دارد.» از سوی دیگر ژاپن، کره جنوبی و ایالات متحده اکنون می‌توانند پیمان دفاعی روسیه و کره شمالی را تهدیدی در نظر بگیرند که براساس پیمان سه‌جانبه کمپ دیوید آنها را ملزم می‌کند با افزایش سطح نیروها یا تقویت نیروهای دفاعی به آن پاسخ دهند.

روزنامه نیویورک‌تایمز نوشته است: «برای شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین که از روابط «بدون مرز و محدودیت» با روسیه صحبت کرده و وعده حمایت «ثابت‌قدمانه» از کره شمالی را داده است، این توافق می‌تواند شبیه به یک سردرد جدید باشد.»

از نگاه چین، اقدامات روسیه و کره شمالی می‌تواند به تشدید تنش‌ها در منطقه و بهانه‌ای برای حضور قوی‌تر آمریکا و متحدانش در شمال شرق آسیا بدل شود.

در شرایطی که شی جین‌پینگ نیاز دارد اقتصاد متزلزل چین را سامان دهد، نمی‌تواند بیش از این با شگفتی‌های جدید مواجه شود. با وجود اینکه لحن او نسبت به غرب به‌طور فزاینده‌ای خصمانه شده است، او همچنان در حفظ جایگاه چین در نظم اقتصادی جهانی کنونی سرمایه‌گذاری کرده است.

جان دلوری، استاد مطالعات چین در دانشگاه یون‌سی سنول به نیویورک‌تایمز گفت: «پیمان جدید بین پوتین و کیم برای پکن خبر خوشایندی نیست. شی جین‌پینگ هرگز رابطه آسانی با این خاندان سرسخت کره‌ای نداشته و اکنون دلایل بیشتری برای نگرانی درباره بیشتر شدن تمایلات تهاجمی کره شمالی پس از تقویت روابط با مسکو دارد.»

چین همچنان نفوذ زیادی بر روسیه و کره شمالی دارد. ایالات متحده ادعا می‌کند که کرملین بدون خرید نفت از سوی چین و تأمین کالاهای مصرفی و فناوری‌های دوگانه مانند تراشه‌ها و ابزارهای ماشینی، قادر به ادامه جنگ در اوکراین نخواهد بود. در عین حال، کره شمالی تقریباً به‌طور کامل برای تجارت خود، از جمله غذا و انرژی، به چین وابسته است. این نفوذ بر مسکو و پیونگ‌یانگ اهمیت پکن را در زمان‌هایی که دیگر کشورها از چین خواسته‌اند تا از نفوذ خود برای کنترل برنامه هسته‌ای کره شمالی یا جنگ روسیه در اوکراین استفاده کند - که البته ناکام بوده - افزایش داده است. اما تلاش‌های پوتین برای جلب نظر آقای کیم، رقیب جدیدی برای پکن در نفوذ بر کره شمالی ایجاد می‌کند و به گفته دنی راسل، تحلیلگر دیپلماسی و امنیت در مؤسسه سیاست آسیایی، «فرصت طلایی برای کیم و درگیری برای شی جین‌پینگ به همراه دارد.»

افزایش نگرانی‌ها از تشدید حملات در خاور میانه

روز گذشته حزب‌الله لبنان محل تجمع نظامیان ارتش رژیم صهیونیستی در شمال فلسطین اشغالی را هدف قرار داد. حزب‌الله لبنان در بیانیه‌ای اعلام کرد: «در حمایت از مردم پایدار فلسطین در نوار غزه و پشتیبانی از مقاومت دلیرانه و شرافتمندانه آنها و در پاسخ به حمله رژیم اسرائیل به روستاهای مقاوم جنوب لبنان و خانه‌های مردم به‌ویژه در شهر میس الجبل، رزمندگان مقاومت اسلامی روز شنبه با استفاده از سلاح‌های مناسب، ساختمان مورد استفاده نظامیان دشمن صهیونیستی در شهرک صهیونیست‌نشین المناره را هدف قرار دادند که به‌صورت مستقیم مورد اصابت قرار گرفت.»

حزب‌الله لبنان در چندماه گذشته در پی جنایات هولناک رژیم صهیونیستی در نوار غزه و نسل‌کشی فلسطینیان در این منطقه، مواضع نظامی این رژیم را در شمال سرزمین‌های اشغالی هدف قرار داده است؛ موضوعی که سبب هراس اسرائیلی‌های شهرکنشین در این مناطق شده است. تاکنون ده‌ها هزار اسرائیلی از ترس حملات مقاومت از این شهرک‌های نزدیک مرز لبنان فرار کرده‌اند.

از سوی دیگر گروه‌های مقاومت اسلامی عراق آمادگی خود را برای جنگیدن در کنار حزب‌الله لبنان در صورت حمله تجاوزگرانه گسترده ارتش رژیم صهیونیستی به این کشور اعلام کردند. روزنامه الاخبار لبنان به نقل از منابعی در مقاومت اسلامی عراق بدون ذکر نام نوشت که کتائب حزب‌الله، کتائب سیدالشهدا و جنبش التجنید عراق اعلام کردند که در صورت موافقت حزب‌الله لبنان، آمادگی دارند برای مقابله با هرگونه تجاوز صهیونیست‌ها به لبنان در کنار حزب‌الله بچنگند.

«کاطم الفرتوسی» سخنگوی کتائب سیدالشهدا عراق نیز تأکید کرد حزب‌الله لبنان دارای امکانات عالی، تجهیزات کامل، تسلیحات بی‌نظیر و تعداد زیادی رزمنده است که بدون توجه به امکانات دشمن، برای مقابله با بزرگترین تجاوز کافی است. وی افزود: «با این وجود، چنانچه به حضور مجاهدین عراقی در جنوب لبنان نیاز باشد، ما در خط اول مقابله با تجاوزات رژیم صهیونیستی خواهیم بود زیرا این یک موضوع اسلامی و عربی است که مرزها در آن جایی ندارند.» بنیامین نتانیاها» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی ۱۶ خرداد لبنان را به انجام «عملیاتی قوی» تهدید کرده بود. پیشتر شبکه ۱۲ رژیم صهیونیستی به نقل از نتانیاها گفته بود که ارتش اسرائیل برای انجام عملیات قوی در جبهه شمال (سرزمین‌های اشغالی با لبنان) آمادگی دارد. این ادعاهای نتانیاها در حالی است که تعدادی از افسران ارتش رژیم اسرائیل از جمله «گرشون هاوکهن» ژنرال ذخیره ارتش پیشتر در گفت‌وگو با شبکه ۱۴ رژیم صهیونیستی گفته بود که تل‌آویو نمی‌تواند نبرد با حزب‌الله را به نفع خود به پایان برساند. وی با اذعان به ناتوانی ارتش رژیم اشغالگر در مقابله با حزب‌الله لبنان گفته بود: «اسرائیل قدرتی را که با آن بتواند به تهدید حزب‌الله پایان دهد، در اختیار ندارد.» وی خاطر نشان کرد: «دشمن می‌داند که هیچ جایی از دست پهلپادها و موشک‌های ما در امان نخواهد بود. دشمن همچنین می‌داند که ما توانایی رسیدن به اهداف خود را داریم. آنها می‌دانند آنچه در درباری مدترانه در انتظارشان است، بسیار بزرگ است.»

رژیم صهیونیستی از حملات حزب‌الله لبنان به نیروگاه‌ها و قطع برق ابراز نگرانی کرده و رادیو ارتش رژیم صهیونیستی بامداد شبیه در گزارشی گفت که خرید موتورهای برق شخصی در اسرائیل ۵۰ درصد افزایش یافته است. خبرگزاری «اسما» فلسطین، رادیو ارتش رژیم صهیونیستی در این باره گزارش داد که افزایش ۵۰ درصدی خرید موتور-برق خانگی از ترس آن صورت می‌گیرد که حزب‌الله نیروگاه‌های اصلی برق اسرائیل در هرگونه جنگ احتمالی آینده را نابود کند. یک پایگاه خبری رژیم صهیونیستی نیز در این باره هشدار داد: «جنگ در شمال اسرائیل بیش از هر زمان دیگری نزدیک است.» از سوی دیگر، مقامات ارشد نظامی رژیم اسرائیل نسبت به هرگونه تشدید تنش با حزب‌الله هشدار داده‌اند. در همین ارتباط، «اسحاق بریک» یکی از فرماندهان ذخیره ارتش رژیم صهیونیستی جمعه شب هشدار داد: «حمله به حزب‌الله، جنگی گسترده و منطقه‌ای را به دنبال خواهد داشت.»

